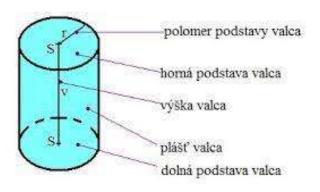
Rotačné (oblé) teleso-valec

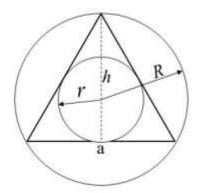
Juraj Fedor GymGl II.A

Rotačný valec

Valec je rotačné teleso vytvorené rotáciou obdĺžnika okolo jednej jeho hrany, ktorá je zároveň osou aj výškou valca, dĺžka druhej strany je polomerom valca.

Je teleso, ktoré vytvoríme otačaním (rotaciou) obdĺžnika.

$$S = \frac{\sqrt{3}}{4}a^2 = \frac{\sqrt{3}}{3}h^2$$

$$h = \frac{\sqrt{3}}{2}a$$

$$R = \frac{2}{3}h = \frac{\sqrt{3}}{3}a$$

$$r = \frac{1}{2}R = \frac{1}{3}h$$

Objem a povrch Valca

Objem Valca– vypočítame ako súčin obsahu podstavy a výšky valca.

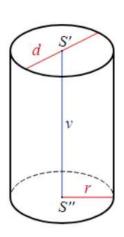
Všeobecný vzorec: V = Sp. v

Konkrétny vzorec: $V = \pi \cdot r2 \cdot v$

Povrch Valca-vypočítame ako súčet obsahu plášťa a obsahov kruhových podstáv.

Všeobecný vzorec: $S = 2 \cdot Sp + Spl Sp - obsah podstavy$

Konkrétny vzorec: $S = 2 \cdot \pi \cdot r2 + 2 \cdot \pi \cdot r \cdot v \cdot Spl$ – obsah plášťa

$$V = \pi r^2 v$$

$$S_p = \pi r^2$$

$$S_{pl} = 2 \cdot \pi r v$$

$$S = 2 \cdot S_p + S_{pl}$$
$$S = 2 \cdot \pi r(r + v)$$

$$d = 2 \cdot r$$

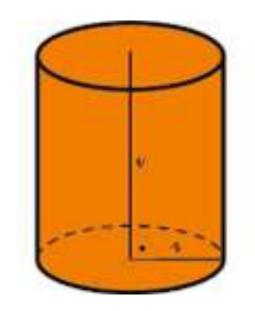
$$V$$
 – objem

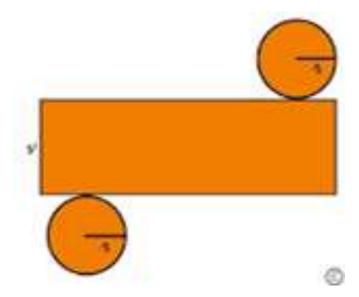
$$S$$
 – povrch

$$S_p$$
 – obsah podstavy

Sieť Valca

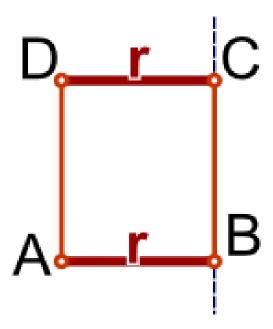
Sieť valca sa skladá z dvoch kruhových podstáv a plášťa. Plašť valca ma tvar obdlžnika, ktorého jedna strana má dlžku 2πr (obvod podstavy), dĺžka druhej strany sa rovná výške v valca.

Podstavy rotačného valca

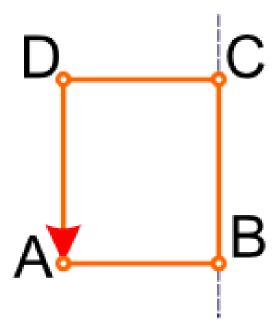
Strany obdĺžnika kolmé na os otáčania (AB a CD) vytvoria dve podstavy rotačného valca. Sú to kruhy s polomerom r, ktorý sa rovná dĺžke tejto strany (na obrázku vytvoria podstavy strany AB a CD).

Výška rotačného valca

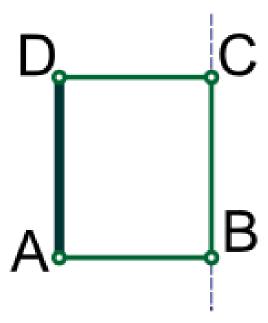
Výška valca je vzdialenosť podstáv valca.

Jej dížka je rovná dĺžke strany obdĺžnika, okolo ktorej otáčame (na obrázku je to BC).

Plašť rotačného valca

Strana obdĺžnika rovnobežná s osou otáčania (na obrázku je to AD) vytvorí pri otáčaní plášť rotačného valca.

Valec okolo nás

Ďakujem za pozornosť

Juraj Fedor Gym GI II.A

Odkazy

Rotačný valec

Valec: objem a povrch — online výpočet, vzorec

Rotačné Plochy - Rotačný valec - Základné pojmy

